

Játékosjog vásárlások hatása a vállalatértékelésre a labdarúgás világában

The Effect of Player Transfers on Football Companies Valuation

Bács Bence András

Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet, bacs.bence.andras@econ.unideb.hu

Absztrakt. A futball világában az egyik legkiemeltebb figyelem kétséget kizáróan az átigazolási piacot övezi. A játékosjogok piacán a legeredményesebb labdarúgók szerződtetése érdekében a hatalmas költségvetésekkel rendelkező legnagyobb európai klubok versengenek. Nem ritka, hogy egy-egy játékos szerződtetése több tízmillió eurós kiadással terheli a gazdálkodó klubokat, ezzel komolyan befolyásolva az üzleti eredményüket. Az igazolások kiadás jellege ellenére azonban nem ritka, hogy adott sportszervezet értéke megemelkedik, melyre a legjobb értékmérő a tőzsdén jegyzett futball vállalatok értékelése. Kutatásomban ezen futball vállalatok átigazolások hatására bekövetkező piaci értékváltozása kerül bemutatásra a Juventus és a BVB Dortmund példáján keresztül. Eredményeim alapján megállapítható, hogy az átigazolási időszakok következtében, amennyiben a klubok a piac által sikeresnek ítélt átigazolási politikát folytatnak, az a tranzfer egyenleg eredményétől függetlenül pozitívan hat a vállalat piaci értékére, tehát tőzsdei árfolyamára. Mindkét vizsgált vállalat esetében érezhető volt továbbá a koronavírus hatása 2020 nyári átigazolási időszakában, ahol mindkét klub értékelése jelentősen csökkent valószínűsíthetően, a pandémia okozta bevételkieséseknek köszönhetően. Megállapítható továbbá, hogy a pandémia utáni időszakban a klubok kevésbé aktív átigazolási tevékenységet végeztek.

Abstract. Transfer seasons are one of the most highlighted periods in world of football. The market of player rights forces the greatest european clubs with their enormous budgets to compete with each other in order to aquire the most talented and most succesful players. It is not uncommon to sign players for tens of millions of euros, to this extent these expenditures are seriously affecting clubs bottom line. However, despite the expenditure nature of player transfers the value of these clubs increase, based on the best known measurer for companies valuation: the stock exchange. In my research the effect of player transfers ont he valuation of football corporations are presented through market value development of stock market listed clubs namely Juventus and BVB Dortmund. Based on my results if the examined clubs were signing players according to a player transfer policy considered as succesful the value of examined clubs had increased through stock market price independently of player transfer balance. Moreover the effect of coronavirus could had been noticed, since both clubs valuation decreased heavily in the 2020 summer transfer window probably due to the revenue loss caused by the pandemic.

Kulcsszavak: labdarúgás, játékosjog, részvényérték

Keywords: football, player rights, share value

Bevezetés

A világ legnépszerűbb látványsportja kétséget kizáróan a labdarúgás, amelynek mindennapos történéseit emberek milliárdjai követik érdeklődéssel. A sportágat övező évszázados kiemelkedő érdeklődési szint természetes módon magával hozta a futball üzleti aspektusainak kialakulását, amelynek hatására napjainkban a legsikeresebb futball klubok több száz milliós, akár milliárd eurós költségvetésekkel gazdálkodhatnak egy-egy üzleti évet tekintve.

A kezdetekben baráti társulatként, egyesületként működő klubok napjainkra érdekmaximalizáló magántulajdonosok által birtokolt, komoly szakmai tudással rendelkező menedzsment által irányított és lojális (vásárló) szurkolói bázissal rendelkező üzleti vállalkozásokká, vállalatokká váltak.

Tanulmányomban ezeknek az üzleti vállalkozások egyik meghatározó működési sajátosságának, a játékosjogok adás-vételének hatását vizsgálom a leginkább kézzel fogható, aktív piaci, vagyis tőzsdei vállalat értékelésében bekövetkező változásokra vonatkozóan a BVB Dortmund és a Juventus példáján keresztül.

1. Szakirodalmi áttekintés

Futball vállalkozások a tőzsdén

A tőzsdén jegyzett futball klubok a professzionális futball elüzletiesedésének megtestesítői. Az 1983-ban labdarúgó klubok közül elsőként jegyzett, Tottenham Hotspur londoni együttesét napjainkig több tucat európai futball vállalat követte. Az alapvetően profitmaximalizáló tőzsdei vállalkozásokkal ellentétben, a futball klubok több különböző stratégiai célnak is alárendelhetik magukat, mint például a győzelem maximalizálás, így a vállalati teljesítményük, tőzsdei tapasztalatok velük kapcsolódóan változóak.

A (kezdeti) nyilvános kibocsátás (IPO - "Initial public offering") okai egy futball vállalkozás számára első ránézésre nem egyértelműek. Baur és McKeating (2009) kimutatta, hogy a sportteljesítmény nem javult a klubokhoz kapcsolódó IPO hatására.

Magántőke alapok gyakran vesznek célba alulteljesítő vállalatokat újrastrukturálás céljából, hogy a már átalakított szerkezettel és munkafolyamatokkal rendelkező szervezetet profittal értékesítsék. Így pénzügyi szempontból az IPO célja lehet, korábbi befektetések profitjának realizálása vagy a club vagyonának és saját tőkéjének megerősítése. Ezt figyelembe véve a tőzsdei bevezetés egy hatékonyabban működő szervezetet eredményezhet.

A vállalkozások pénzügyi teljesítménye szoros összeköttetésben áll az üzleti modellel. Abban az esetben ha az üzleti eredmény túl nagy mértékben támaszkodik a sporteredményekre az a futball vállalkozás részvényeinek valós értékével kapcsolatban nagy bizonytalanságot alakítana ki. (Aglietta et al. 2010)

A futball vállalkozások részvény teljesítményével foglalkozó tanulmányok szerzői Renneboog és Van Brabant (2000), Palomino és társai (2009), Bell és társai (2009) megállapítják, hogy a futball részvények árfolyamai és a sporteredmények között szoros kapcsolat áll fent. Palomino és társai (2009) tanulmányukban kitérnek arra, hogy a sportfogadó piac információja alapján végzett rövidtávú

befektetési stratégia sikeres lehetne, hiszen a fogadóirodák által közölt oddsok különösen pontosan jósolják meg a mérkőzések kimenetelét.

Hall és társai (2003) kimutatták, hogy a tőzsdén jegyzett futball vállalkozások bérköltségei szignifikánsan magasabbak az európai futballban, annak ellenére, hogy a tőzsdei bevezetés hatására a szervezet átláthatóságának és vezetésének fejlődnie kellett volna azzal, hogy a kontroll a részvényesek kezébe került.

A labdarúgók játékjogai és annak megjelenése a vállalat vagyonában

A játékos piacon a termék, vagyis a csere tárgy, a labdarúgó játékjog használatának átruházása. Ez kettős ügyleten keresztül valósulhat meg, egyrészt van egy munkaerő-felvételi ügylet, másrészt van egy vagyoni értékű jog vásárlása-ügylet. A játékos piac szereplői egyrészt az eladó, vagyis a lejárt szerződés esetében maga a hivatásos játékos, sportoló mint természetes személy, illetve érvényes szerződés esetében az átadó klub, másrészt mint vevő egy másik futballvállalat jelenik meg. Esetleges szereplők lehetnek még a közvetítők, a játékos ügynökök, menedzserek, megfigyelők (András, 2003).

A hivatásos sport specialitása, hogy a munkavállalók (játékosok) igazolásával a sportvállalat nem csupán munkaszerződést köt, hanem vagyoni értékű jogként a játékos játékjogának használati joga is hozzá kerül (András, 2003). A futball klubok könyvvezetésének meghatározó kérdése a hivatásos sportolók játékjogainak kimutatása, amelyet immateriális javakként szerepeltetnek mérlegeikben. A labdarúgók különböző szerződéseket köthetnek klubjaikkal, melyekbe fizetési záradékként kvótát határozhatnak meg a játékjog lemondását illetően. Ez azt jelenti, hogy ha bármely más klubnak szándékában áll a labdarúgóval szerződést kötni, akkor ennek a jövőbeli munkáltatónak a szerződésben meghatározott kvótát meg kell fizetnie a jelenlegi szerződés felbontása érdekében, a jelenlegi munkáltatónak (Majewski, 2016).

2. Anyag és módszer

Jelen kutatás célja megállapítani, hogy a játékostranszferek hatással bírtak a vizsgált tőzsdén jegyzett labdarúgó vállalatok piaci értékelésére, illetve, hogy a játékosok értéke kapcsolatban áll-e a bekövetkező változás mértékével. Véleményem szerint az átigazolások a vállalat pénztermelő képességét több szempontból is befolyásolják, tehát hatással lesznek a vállalat értékelésre, továbbá felteszem, hogy mivel egy játékos értékét sportképességei és személyéhez kapcsolódó marketing potenciálja is befolyásolja, így minél magasabb egy játékos értéke, annál nagyobb hatással van adott vállalat pénztermelő képességére, tehát a vállalat értékére is.

A kutatás fókuszában a német Bundesliga csapatot, a BVB Dortmundot működtető Borussia Dortmund GmbH & Co. Kommanditgesellschaft auf Aktien, valamint az olasz elsőosztályban szereplő Juventus FC-t működtető Juventus Football Club S.p.A. vállalatok állnak. A kutatás módszere szekunder kutatás, amelyhez a transfermarkt.de, a Yahoo Finance adatait használtam fel.

Az „átigazolásokra” vagyis a játékosok munkaszerződésből történő kivásárlására, egy labdarúgás és sport világában speciálisan, országos szövetségek által meghatározott időintervallumban, az átigazolási időszakokban van lehetősége a licenccel rendelkező kluboknak. Egy üzleti évben két időintervallumban,

a téli és nyári átigazolási időszakokban történhetnek a transzferek. A téli átigazolásokra a teljes januári hónap áll rendelkezésre, míg a nyári átigazolási időszakokra rendszeresen július 1 és augusztus 31 között kerül sor a top ligákban. Az átigazolási időszakokon kívül továbbá lehetősége van a kluboknak szerződést kötni szabadon igazolható játékosokkal, illetve olyan bajnokságok csapataival, akiknél adott időszakban van lehetőség a labdarúgók igazolására. A kutatás időszakát további érinti a koronavírus járvány, illetve annak sportrendezvényekre, ezáltal bajnokságra kivetített hatása, így a 2020-as nyári átigazolási időszakot tekintve egy hivatalosan szövetség által hosszabbított időszakot érint a kutatás.

A labdarúgó játékosok transzfer historikus adatainak egyik legelismertebb elérhető forrása a Transfermarkt (transfermarkt.de). A tanulmány készítése során a Transfermarkt adatait használtam fel a 2019.01.01 – 2021.12.31-ig tartó időszakra vonatkozóan. A játékostranszfereket akkor veszem számításba, ha valóban megtörtént az immateriális eszköz átruházása, tehát a kölcsönbe érkező és távozó labdarúgókat figyelmen kívül hagyom. Továbbá csak azon labdarúgók transzferei kerültek számításba, akinek vagy a transzfer időpontjában számított becsült értéke vagy a fizetett ellenérték meghaladta az 1 millió eurót.

A transzferek sajátos szabályozása következtében az átigazolások jellemzően rövid időszakokra koncentrálódnak, mialatt akár ugyanazon a napokon érkeznek és távoznak játékosok a klubtól. Az igazolások vállalat piaci értékére gyakorolt rövid távú hatásának kiszűrésére adott átigazolási időszak első igazolás napjához legközelebbi azt megelőző árfolyamot, valamint az utolsó igazolás időpontja utáni legközelebbi záró árfolyamot veszek figyelembe, amely adatokat a yahoo.finance.com oldalról töltöttem le.

Fontos megjegyezni, hogy a nyári igazolások többsége az átigazolási időszakok első napján következtek be, tehát azokra vonatkozó megállapodások valószínűsíthetően hamarabb megszülettek, illetve, hogy a 30 millió eurót meghaladó transzferek jellegzetesen nem az első napon, hanem a többi átigazolástól elkülönülve történtek, így ennek külön figyelmet szentelek a tanulmányban.

3. Eredmények

Játékostranszferek a Borussia Dortmundnál

A 2019.01.01-2021.12.31-ig tartó időszakban a Borussia Dortmund csapata összesen 29 átigazolási ügyletben volt érdekelt. A 13 érkező játékosért összesen 256 millió eurót adott ki, míg a 16 távozó után 301,75 millió euró folyt be a futball vállalathoz, ezzel 45,75 millió euró pozitív transzfer mérleget eredményezve. A játékosok közül ingyen érkezett 2 és távozott 1 fő. Az átigazolások közül 6-ra a téli átigazolási időszakokban, 23-ra a nyári átigazolási időszakokban került sor. A klub a 2019-es évben télen 2, nyáron 10, 2020-ban télen 4, nyáron 5, 2021-ben nyáron 8 átigazolási ügyletben volt érintett. A klub időszak alatti játékos transzfereit részletesen az 1. táblázat tartalmazza.

	Transzfer időponja	Név	Transzfer ár	Becsült érték a transzfer időpontjában
TÁVOZÓ	2019.01.02	Christian Pulisic	64 000 000	50 000 000
ÉRKEZŐ	2019.01.14	Leonardo Balerdi	15 500 000	2 500 000
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Mats Hummels	30 500 000	35 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Thorgen Hazard	25 500 000	38 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Nico Schulz	25 500 000	25 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Julian Brandt	25 000 000	50 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Paco Alcácer	21 000 000	37 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.01	Alexander Isak	15 000 000	8 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.16	Abdou Diallo	32 000 000	35 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.27	Sebastian Rode	4 000 000	3 000 000
TÁVOZÓ	2019.08.09	Maximilian Philipp	20 000 000	13 000 000
TÁVOZÓ	2019.08.09	Shinji Kagawa	3 000 000	6 000 000
ÉRKEZŐ	2020.01.01	Erling Haaland	20 000 000	45 000 000
TÁVOZÓ	2020.01.01	Julian Weigl	20 000 000	23 000 000
TÁVOZÓ	2020.01.30	Paco Alcácer	23 000 000	42 000 000
TÁVOZÓ	2020.01.31	Jacob Bruun Larsen	9 000 000	12 000 000
ÉRKEZŐ	2020.07.01	Emre Can	25 000 000	24 000 000
ÉRKEZŐ	2020.07.01	Thomas Meunier	-	24 000 000
TÁVOZÓ	2020.07.15	Ömer Toprak	4 000 000	3 500 000
ÉRKEZŐ	2020.07.23	Jude Bellingham	23 000 000	11 000 000
TÁVOZÓ	2020.10.06	Mario Götze	-	10 500 000
ÉRKEZŐ	2021.06.30	Marin Pongracic	-	8 500 000
ÉRKEZŐ	2021.07.01	Gregor Kobel	15 000 000	15 000 000
TÁVOZÓ	2021.07.01	Sergio Gómez	2 250 000	2 500 000
TÁVOZÓ	2021.07.01	Jeremy Toljan	3 500 000	5 000 000
TÁVOZÓ	2021.07.03	Leonardo Balerdi	11 000 000	8 000 000
TÁVOZÓ	2021.07.23	Jadon Sancho	85 000 000	100 000 000
ÉRKEZŐ	2021.07.27	Donyell Malen	30 000 000	30 000 000
TÁVOZÓ	2021.08.25	Thomas Delaney	6 000 000	15 000 000

1. táblázat: A BVB Dortmund játékos transzferei a 2019.01.01-2021.12.31-es időszak alatt.

Forrás: Saját szerkesztés transfermarkt.de alapján (2022)

A vizsgált időszak alatt a Dortmund csapata 5 átigazolási időszakban vett részt a vizsgálat tárgya alá tartozó átigazolási ügyletekben. A 2019-es téli időszakot 64 millió euró transzfer bevétellel, 15,5 millió eurós transzfer kiadással, 48,5 millió eurós pozitív transzfer mérleggel, a 2019-es nyári időszakot 74

millió euró transzfer bevétellel, 127,5 millió eurós transzfer kiadással, 53,5 millió eurós negatív transzfer mérleggel, a 2020 téli időszakot 52 millió euró transzfer bevétellel, 20 millió eurós transzfer kiadással, 32 millió eurós pozitív transzfer mérleggel, a 2020 nyári időszakot 4 millió euró transzfer bevétellel, 48 millió eurós transzfer kiadással, 44 millió eurós negatív transzfer mérleggel, a 2021 nyári időszakot 107,75 millió euró transzfer bevétellel, 45 millió eurós transzfer kiadással, 62,75 millió eurós pozitív transzfer mérleggel zárt a futball vállalat. A játékos transzferekkel kapcsolatos pénzügyeket időszakonként a 2. táblázat szemlélteti.

Időszak	Bevétel	Kiadás	Egyenleg
2019.01.02-01.14	64 000 000	15 500 000	48 500 000
2019.07.01-08.09	74 000 000	127 500 000 -	53 500 000
2020.01.01-01.31	52 000 000	20 000 000	32 000 000
2020.07.01-10.06	4 000 000	48 000 000 -	44 000 000
2021.06.30-08.25	107 750 000	45 000 000	62 750 000

2. táblázat: A BVB Dortmund játékos transzferekkel kapcsolatos összesített bevételei és kiadásai a vizsgált időszakban.

Forrás: Saját szerkesztés transfermarkt.de alapján (2022)

Az időszakokkal kapcsolatosan megállapítható, hogy a klub részvényei euróban számítva a 2019.01.02-01.14 időszak alatt 7,965-ről 8,745-re, 9,79%-al emelkedtek, a 2019.07.01-08.09 időszak alatt 8,37-ről 9,675-re, 15,59%-al emelkedtek, a 2020.01.01-01.31 időszak alatt 8,73-ről 8,82-re 1,03%-al emelkedtek, a 2020.07.01-10.06 időszak alatt 5,88-ről 5,17-re 12,07%-al csökkentek, valamint a 2021.06.30-08.25 időszak alatt 6,29-ről 5,92-re, 5,88%-al csökkentek. A teljes vizsgált időszak alatt az első és utolsó igazolás között 7,965 euróról, 5,92 euróra 25,67%-al csökkent a részvény árfolyama. A részvény árfolyamának alakulását a 3. táblázat szemlélteti.

Időszak	Nyitó érték	Záró érték	Változás	Átigazolások száma	Transzfer egyenleg
2019.01.02-01.14	7,965	8,745	9,79%	2	pozitív
2019.07.01-08.09	8,37	9,675	15,59%	10	negatív
2020.01.01-01.31	8,73	8,82	1,03%	4	pozitív
2020.07.01-10.06	5,88	5,17	-12,07%	5	negatív
2021.06.30-08.25	6,29	5,92	-5,88%	8	pozitív

3. táblázat: A Dortmund részvényárfolyamának változásai a vizsgált időszak alatt

Forrás: Saját szerkesztés yahoo.finance.com alapján (2022)

A klub a vizsgált időszak alatt 5 darab 30 millió euró vagy a feletti értékű transzfer ügyletben vett részt, amelyek következtében bekövetkező változásokat a 4. táblázat szemléltet. Az 5 nagy értékű átigazolási ügylet 3 távozó és 2 érkező játékost érintett. Az ügyletek a klub számára 181 millió euró bevételt és 60,5 millió euró kiadást jelentettek, 120,5 millió eurós transzfer profitot eredményezve.

	Transzfer időponja	Név	Transzfer ár	Nyitó érték	Záró érték	Változás
TÁVOZÓ	2019.01.02	Christian Pulisic	64 000 000	7,965	8,4108	5,60%
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Mats Hummels	30 500 000	8,37	8,5449	2,09%
TÁVOZÓ	2019.07.16	Abdou Diallo	32 000 000	9,26	9,1	-1,73%
TÁVOZÓ	2021.07.23	Jadon Sancho	85 000 000	6,145	6,06	-1,38%
ÉRKEZŐ	2021.07.27	Donyell Malen	30 000 000	6,125	6,055	-1,14%

4. táblázat: A Dortmund 30 millió eurót meghaladó transzfer ügyletei a vizsgált időszak alatt

Forrás: Saját szerkesztés transfermarkt.de alapján (2022)

Játékos transzferek a Juventusnál

A 2019.01.01-2021.12.31-ig tartó időszakban a Juventus csapata összesen 39 átigazolási ügyletben volt érdekelt. A 17 érkező játékosért összesen 391,2 millió eurót adott ki, míg a 22 távozó után 343,75 millió euró folyt be a futball vállalatához, ezzel 47,45 millió euró negatív transzfer mérleget eredményezve. A játékosok közül ingyen érkezett 3 és távozott 3 fő. Az átigazolások közül 7-re a téli átigazolási időszakokban, 32-ra a nyári átigazolási időszakokban került sor. A klub a 2019-es évben télen 2, nyáron 19, 2020-ban télen 2, nyáron 8, 2021-ben télen 3, nyáron 5 átigazolási ügyletben volt érintett. A klub időszak alatti játékos transzfereit részletesen az 5. táblázat tartalmazza.

	Transzfer dátuma	Név	Transzfer ár	Becsült érték a transzfer időpontjában
TÁVOZÓ	2019.01.27	Roman Macek	1 800 000	400 000
TÁVOZÓ	2019.01.28	Medhi Benatia	8 000 000	15 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Aaron Ramsey	-	40 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Luca Pellegrini	22 000 000	5 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.01	Adrien Rabiot	-	35 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.01	Leonardo Spinazzola	29 500 000	15 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.01	Emil Audero	20 000 000	15 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.01	Stefano Sturaro	16 500 000	10 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.01	Riccardo Orsolini	15 000 000	15 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.01	Alberto Cerri	9 000 000	6 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.01	Alberto Favilli	7 000 000	6 000 000
TÁVOZÓ	2019.07.01	Rogério	6 950 000	10 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.04	Gianluigi Buffon	-	1 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.05	Merih Demiral	19 500 000	15 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.05	Merih Demiral	19 500 000	15 000 000
ÉRKEZŐ	2019.07.12	Cristian Romero	31 500 000	15 000 000

TÁVOZÓ	2019.07.13	Leonardo Mancuso	4 500 000	2 500 000
ÉRKEZŐ	2019.07.18	Matthijs de Ligt	85 500 000	75 000 000
TÁVOZÓ	2019.08.04	Moise Kean	27 500 000	40 000 000
ÉRKEZŐ	2019.08.07	Danilo	37 000 000	20 000 000
TÁVOZÓ	2019.08.07	João Cancelo	65 000 000	55 000 000
TÁVOZÓ	2020.01.01	Mario Mandzukic	-	10 000 000
ÉRKEZŐ	2020.01.02	Dejan Kulusevski	35 000 000	25 000 000
TÁVOZÓ	2020.07.01	Emre Can	25 000 000	24 000 000
TÁVOZÓ	2020.08.13	Blaise Matuidi	-	10 500 000
ÉRKEZŐ	2020.09.01	Arthur	76 000 000	56 000 000
ÉRKEZŐ	2020.09.01	Stefano Gori	3 000 000	1 800 000
TÁVOZÓ	2020.09.01	Miralem Pjanic	60 000 000	45 000 000
TÁVOZÓ	2020.09.01	Simone Muratore	7 000 000	500 000
TÁVOZÓ	2020.09.18	Gonzalo Higuaín	-	15 000 000
ÉRKEZŐ	2020.10.03	Rolando Mandragora	15 000 000	12 000 000
ÉRKEZŐ	2021.01.28	Nicolò Rovella	23 300 000	4 000 000
TÁVOZÓ	2021.01.28	Manolo Portanova	10 000 000	1 000 000
TÁVOZÓ	2021.02.01	Sami Khedira	-	2 000 000
ÉRKEZŐ	2021.07.01	Weston McKennie	20 500 000	25 000 000
TÁVOZÓ	2021.08.05	Cristian Romero	16 000 000	35 000 000
ÉRKEZŐ	2021.08.17	Kaio Jorge	1 500 000	12 000 000
ÉRKEZŐ	2021.08.30	Mohamed Ihattaren	1 900 000	12 000 000
TÁVOZÓ	2021.08.31	Cristiano Ronaldo	15 000 000	45 000 000

5. táblázat: A Juventus játékos transzferei 2019.01.01-2021.12.31-es időszak alatt.

Forrás: Saját szerkesztés transfermarkt.de alapján (2022)

A vizsgált időszak alatt a Juventus csapata mind a 6 átigazolási időszakban részt vett. A 2019-es téli időszakot 9 millió euró transzfer bevétellel, 9 millió eurós pozitív transzfer mérleggel, a 2019-es nyári időszakot 200,95 millió euró transzfer bevétellel, 215 millió eurós transzfer kiadással, 14,05 millió eurós negatív transzfer mérleggel, a 2020 téli időszakot 35 millió eurós transzfer kiadással, 35 millió eurós negatív transzfer mérleggel, a 2020 nyári időszakot 92 millió euró transzfer bevétellel, 94 millió eurós transzfer kiadással, 2 millió eurós negatív transzfer mérleggel, a 2021 téli időszakot 23,3 millió euró transzfer bevétellel, 10 millió eurós transzfer kiadással, 13,3 millió eurós negatív transzfer mérleggel, a 2021 nyári időszakot 31 millió euró transzfer bevétellel, 23,9 millió eurós transzfer kiadással, 7,1 millió eurós pozitív transzfer mérleggel zárt az olasz futball klub. A játékos transzferekkel kapcsolatos pénzügyeket időszakonként a 6. táblázat szemlélteti.

Időszak	Bevétel	Kiadás	Egyenleg
2019.01.27-01.28	9 800 000	-	9 800 000
2019.07.01-08.07	200 950 000	215 000 000	- 14 050 000
2020.01.01-01.02	-	35 000 000	- 35 000 000
2020.07.01-10.03	92 000 000	94 000 000	- 2 000 000
2021.01.28-02.01	10 000 000	23 300 000	- 13 300 000
2021.07.01-08.31	31 000 000	23 900 000	7 100 000

6. táblázat: A Juventus játékos transferekkel kapcsolatos összesített bevételei és kiadásai a vizsgált időszakban.

Forrás: Saját szerkesztés transfermarkt.de alapján (2022)

Az időszakokkal kapcsolatosan megállapítható, hogy a klub részvényei euróban számítva a 2019.01.27-01.28 időszak alatt 1,4358-ról 1,4606-re, 1,73%-al emelkedtek, a 2019.07.01-08.07 időszak alatt 1,3736-ról 1,3869-re, 0,97%-al emelkedtek, a 2020.01.01-01.02 időszak alatt 1,247-ről 1,2745-re 2,21%-al emelkedtek, a 2020.07.01-10.03 időszak alatt 0,9296-ról 0,8226-ra 11,51%-al csökkentek, a 2021.01.28-02.01 időszak alatt 0,7724-ről 0,795-re, 2,93%-al emelkedtek, valamint a 2021.07.01-08.31 időszak alatt 0,7155-ről 0,757-re, 5,8%-al emelkedtek. A teljes vizsgált időszak alatt az első és utolsó igazolás között 1,4358 euróról, 0,757 euróra 47,28%-al csökkent a részvény árfolyama. A részvény árfolyamának alakulását a 7. táblázat szemlélteti.

Időszak	Nyitó érték	Záró érték	Változás	Átigazolások száma	Transzfer egyenleg
2019.01.27-01.28	1,4358	1,4606	1,73%	2	pozitív
2019.07.01-08.07	1,3736	1,3869	0,97%	19	negatív
2020.01.01-01.02	1,247	1,2745	2,21%	2	negatív
2020.07.01-10.03	0,9296	0,8226	-11,51%	8	negatív
2021.01.28-02.01	0,7724	0,795	2,93%	3	negatív
2021.07.01-08.31	0,7155	0,757	5,80%	5	pozitív

7. táblázat: A Juventus részvényárfolyamának változásai a vizsgált időszak alatt

Forrás: Saját szerkesztés yahoo.finance.com alapján (2022)

A klub a vizsgált időszak alatt 7 darab 30 millió euró vagy a feletti értékű transzfer ügyletben vett részt, amelyek következtében bekövetkező változásokat a 8. táblázat szemléltet. A 8 nagy értékű átigazolási ügylet 2 távozó és 6 érkező játékost érintett. Az ügyletek a klub számára 125 millió euró bevételt és 265 millió euró kiadást jelentettek, 140 millió eurós negatív transzfer egyenleget eredményezve.

Transzfer dátum	Név	Transzfer ár	Nyitó érték	Záró érték	Változás	
ÉRKEZŐ	2019.07.12	Cristian Romero	31 500 000	1,4155	1,4514	2,54%
ÉRKEZŐ	2019.07.18	Matthijs de Ligt	85 500 000	1,4275	1,4063	-1,49%
ÉRKEZŐ	2019.08.07	Danilo	37 000 000			
TÁVOZÓ	2019.08.07	João Cancelo	65 000 000	1,3893	1,3869	-0,17%
ÉRKEZŐ	2020.01.02	Dejan Kulusevski	35 000 000	1,254	1,2745	1,63%
ÉRKEZŐ	2020.09.01	Arthur	76 000 000	0,9168	0,9	-1,83%
TÁVOZÓ	2020.09.01	Miralem Pjanic	60 000 000			

8. táblázat: A Juventus 30 millió eurót meghaladó transzfer ügyletei a vizsgált időszak alatt

Forrás: Saját szerkesztés yahoo.finance.com alapján (2022)

4. Következtetések

A vizsgált időszakban a Juventus és Dortmund csapatai összesen 68 átigazolási ügyletben vettek részt, melynek eredménye képpen a Dortmundnál 45,75 millió eurós pozitív, a Juventusnál 47,45 millió eurós negatív transzfer egyenleg alakult ki. A koronavírus hatása Európában a futball rendezvényeket érintően 2020 márciusától volt érezhető, ez alapján elmondható, hogy a vírushelyzet előtti időkben mindkét klub aktívabb volt az átigazolási piacon, hiszen míg a járvány előtt a Dortmund 16, a Juventus 23 ügyletben, úgy a járvány után a Dortmund 13, míg a Juventus 16 átigazolási ügyletben volt érintett.

A Dortmund esetében az 5 átigazolási időszakot tekintve a koronavírust, tehát 2020 márciusát megelőzően mind három esetben növelni tudta részvényei értékét az első átigazolás előtti és utolsó átigazolása utáni közvetlen értékeket tekintve. Vélhetően a koronavírus hatására a 2020 nyári átigazolási időszakban 12,07%-al csökkent, valamint 2021 nyarán 5,88%-al csökkent a vállalat részvényeinek értéke az átigazolási időszakokat tekintve.

A Juventus a vizsgált időszak összes átigazolási időszakában aktívan részt vett a kutatás feltételeinek megfelelően. Az átigazolási időszak előtti utolsó és átigazolási utáni közvetlen értékeket tekintve a klub a 2020 nyári átigazolási időszaktól eltekintve növelte részvényei értékét az átigazolási időszakok végére. A Dortmundhoz hasonlóan 2020 nyári átigazolási időszakában a klub részvényeinek értéke 11,51%-al csökkent.

A részvények értékének változása egyik klub esetében sem nem mutatott összefüggést azzal, hogy negatív vagy pozitív transzfer egyenleggel zárta adott klub a egyenleghez kapcsolódó átigazolási időszakot.

A 30 millió euró vagy a feletti értékű játékos transzfereket tekintve a Dortmund összességében 120,5 millió eurós transzfer profittal, a Juventus 140 millió eurós negatív transzfer egyenleggel zárta a vizsgált időszakokat. A nagy értékű átigazolások között a Dortmundnál 5, a Juventusnál 7 ügylet hatását vizsgáltam, azonban nem találtam olyan összefüggést a transzferek következtében, amely általánosításra adna lehetőségeket a transzferek hatását illetően.

Összefoglalás

Kutatásomban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a játékostranszferek hatással bírnak-e a vizsgált tőzsdén jegyzett labdarúgó vállalatok piaci értékelésére, illetve, hogy a játékosok értéke kapcsolatban áll-e a bekövetkező változás mértékével.

A tanulmány alapján megállapítható, hogy az átigazolási időszakok következtében, amennyiben a klubok a piac által sikeresnek ítélt átigazolási politikát folytatnak, az a transzfer egyenleg eredményétől függetlenül pozitívan hat a vállalat piaci értékére, tehát tőzsdei árfolyamára. Mindkét vizsgált vállalat esetében érezhető volt továbbá a koronavírus hatása 2020 nyári átigazolási időszakában, ahol mindkét klub értékelése jelentősen csökkent valószínűsíthetően, a pandémia okozta bevételkieséseknek köszönhetően. Megállapítható továbbá, hogy a pandémia utáni időszakban a klubok kevésbé aktív átigazolási tevékenységet végeztek.

Ugyanakkor, a 30 millió euró fölötti igazolásokat tekintve nem sikerül bizonyítani, hogy azok önmagukban is értékelhető hatással lennének a vállalatok értékelésére. Habár vannak közismert kivételek, például Cristiano Ronaldo Juventusba igazolásának hatásai, annak indokait a valaha volt legeredményesebb labdarúgó egyéb hozamaiban kell keresni.

Az átigazolások tekintve további perspektívát adhat, ha a kölcsönszerződéseket is megvizsgáljuk, valamint a mintavétel kiterjesztése a nagy értékű transzferekkel kapcsolatos feltevéssel kapcsolatban nyithatna új nézőpontokat.

Köszönetnyilvánítás

A publikáció „Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-21-3-II kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.”

Hivatkozások

- [1] András K. (2003): *Üzleti elemek a sportban, a labdarúgás példáján*. PhD értekezés. BKÁE, Budapest, 2003.
- [2] Aglietta, M., Andreff, W. and Drut, B. (2010): *Floating European football clubs in the stock market*, Working Paper No. 2010–14, University of Paris West-Nanterre la Défense, EconomiX, Nanterre.
- [3] Baur D. and C. McKeating (2009): *“The Benefits of Financial Markets: a Case Study of European Football Clubs”*, Institute for International Integration Studies Discussion Paper n°283.
- [4] Bell A., C. Brooks, D. Matthews and C. Sutcliffe (2009): *Over the Moon or Sick as a Parrot? The Effects of Football Results on a Club’s Share Price*, ICMA Centre Discussion Papers in Finance.
- [5] Hall S., S. Leach and S. Szymanski (2003): *Making Money out of Football*, The Business School, Imperial College, London
- [6] Havran Zs. (2017): *A játékosok vásárlásának és képzésének jelentősége a hivatásos labdarúgásban - A közép-kelet-európai és a magyarországi játékos piac sajátosságai*. PhD értekezés, Corvinus Egyetem, Budapest 2017.
- [7] Majewski, S. (2016). *Identification of Factors Determining Market Value of the Most Valuable Football Players*. Journal of Management and Business Administration. Central Europe Vol. 24 No. 3/2016 pp. 91-104, ISSN 2450-7814; e-ISSN 2300-858X
- [8] Palomino F., L. Renneboog and C. Zhang (2009): *Information Salience, Investor Sentiment, and Stock Returns: the Case of British Soccer Betting*, Journal of Corporate Finance, 15(3), 368-387.
- [9] Renneboog L. and P. Van Brabant (2000): *Share Price Reactions to Sporty Performances of Soccer Clubs Listed on the London Stock Exchange and the AIM*, CentER DP 2000-19, University of Tilburg.
- [10] Bács B. A. (2021): *A koronavírus hatásai az európai labdarúgó játékosok értékére*, Debreceni Egyetem GTK, Debreceni Egyetem, Régiókutatás Szemle, Régiókutatás Szemle , Volume 6, pp 36-44; <https://doi.org/10.30716/rsz/21/2/4>